

Schovelin: Man synes fra alle Sider i de forskellige Partier at gaa ud fra som en Selvfølge, at naar der tales om Sagkundskab i denne Forbindelse, maa den søges hos de Mænd, der er knyttet til Bankerne. Men dette forekommer mig kun at være af en tvivlsom Rigtighed; langt snarere vilde jeg søge Sagkundskaben hos de Mænd, der gennem hele deres Liv har beskæftiget sig med den Gren af Nationaløkonomien, som man særlig kalder for Bankpolitik, altsaa Bankteori, og overfor den enkelte Bankdirektørs, navnlig da den saakaldte lokale Bankdirektørs, begrænsede Erfaringer og bebrændede Horisont staar altsaa Bankvidenskaben, om jeg maa bruge det Udtryk, og øser af to Aarhundreders Erfaringer, oven i Købet ikke alene fra Danmark, men rundt omkring fra saa at sige alle Jordens Lande. Jeg vil da gerne begynde med at pege paa, hvad en sagkyndig i denne Betydning af Ordet, nemlig Professor Axel Nielsen, som jo ikke alene er Professor i Nationaløkonomi ved Københavns Universitet, men ogsaa særlig er knyttet til Nationalbanken, altsaa foruden sin teoretiske Viden har haft Lejlighed til at følge vigtige Bankbegivenheder i Praksis, for ganske nylig har skrevet i „Jyllandsposten“ i Anledning af Lovgivningsmagtens forestaaende Behandling af Bankloven. Han peger der først og fremmest og efter min Mening med fuldkommen Ret paa, at det er et forfærdende Tal paa de Tab, der er lidt af Indskydere i Bankerne i de sidste Aar, idet man regner med, at de danske Banker i Aarene 1921—24 har sat hen imod en Milliard til, og med Rette siger han: man klager saa meget over den danske Befolknings Mangel paa Sparsommelighed; det kan i og for sig ikke særlig opmuntre til Sparsommelighed, at man ser en Milliard af Sparemidler saaledes fuldstændigt forsvinde. Han siger for det andet, at naar der fra Bankernes Side altid strittes imod overfor Lovgivningen, og da i dette Tilfælde overfor Skærpselser i Lovgivningen, saa bliver Spørgsmaalet om Lovgivning eller Ikke-Lovgivning for at forhindre lignende store Tab i Fremtiden kun dette, om Bankerne selv vil, eller om de skal tvinges, om Bankerne selv vil reformere sig efter Sveriges store Eksempel, hvor Bankerne ordnede deres Banksammenbrud og ikke fik raget Lovgivningsmagten ind deri, om man herhjemme fra Bankernes Side vil indføre sunde og gode Bankcoutumer, og Tidspunktet maatte da være kommet nu, naar man vilde skride til ny Lovgivning paa disse Punkter, til for Bankerne f. Eks under

Forsæde af Nationalbanken at tage op til Overvejelse at undgaa Banklovgivning ved selv at rense deres Coutumer. Men, tilføjer Professor Axel Nielsen med Rette, man har intet mærket til en saadan Villie til Reformere fra Bankernes Side, og derfor er det en Nødvendighed, at man skrider videre paa Banklovgivningens Bane. Og dette bør ikke kunne ske, om jeg saa maa sige, under Ledelse af Bankerne, for Bankerne er Part i Sagen, og der lovgives saa vist ikke for Bankernes Skyld, men for det store Publikums Skyld, netop for det Publikums Skyld, der har tabt Milliarden. Professoren peger videre paa det uheldige i, at man ikke ligefrem skrider til Koncessionstvang, idet han gør opmærksom paa, hvorledes der i saakaldte gode Tider, der jo ofte, i hvert Fald paa Blomstringens Højdepunkt, er Svindeltider, opstaar den ene Bank efter den anden, og det viser sig netop, at det er de Banker, der bryder sammen, naar Krisetiderne kommer. Her har man, hvad ogsaa den ærede sidste Taler var inde paa, Bestemmelser, som hverken er hugget eller stukket. Det synes, som om man egentlig gerne vil have Koncessionstvang, men ikke vover at gennemføre den undtagen for Filialernes Vedkommende, altsaa i Favør af de smaa Banker. Endelig gør han opmærksom paa, at Likviditetsparagraffen praktisk talt er betydningløs, hvad jeg skal vende udførligt tilbage til, og slutter med at sige, at den Omstændighed, at man i denne Banklov gaar udenom alle de vigtigste Spørgsmaal, ikke kan være i Stand til at hindre nye Kriser i Danmark.

Det er da det, som først og fremmest synes mig at være det ejendommelige ved dette Lovforslag, at det lader de virkelige store Principspørgsmaal ligge uløst hen. Jeg skal minde om, at da Handelsminister Jørgen Christensen den 19. December 1923 her i Landstinget fremsatte sit Forslag til en ny Banklov, udviklede Motiverne til dette Lovforslag, at man var betænkelig ved saa kort efter Krisen at skride til en almindelig Revision, men „ud fra den Opfattelse, at forskellige af de Mangler, som Krisen allerede har afsløret ved den nuværende Banklovgivning, er af saa væsentlig Karakter, at det ikke vil være rigtigt at udskyde deres Afhjælpning længer end nødvendigt, er man imidlertid allerede nu gaaet til at udarbejde et Forslag til en foreløbig Revision. . .“. Man sagde altsaa ærligt, at det, man vilde, var en foreløbig Revision, og man angav udtrykkeligt, at de store Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om de private Bankers Likviditet, om deres Emis-